

Zbigniew Błocki
Dyrektor
Narodowego Centrum Nauki
DYR.070.1.2019

Kraków, 26.02.2019 r.

**Stanowisko w sprawie zakupu aparatury
naukowo-badawczej finansowanej ze środków
przyznanych w ramach konkursów Narodowego
Centrum Nauki**

W związku z pojawiającymi się ze strony podmiotów, biorących udział w organizowanych przez Centrum konkursach na realizację projektów badawczych, pytaniami odnośnie do zasad rozliczania w projektach finansowanych przez Centrum zakupu aparatury naukowo-badawczej, stanowiącej środki trwałe w rozumieniu ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 395 z późn.zm.), przedstawiam stanowisko Centrum w tym zakresie.

Źródłem powstałych wątpliwości jest fakt, że w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z 2018 r. poz. 1668) oraz ustawy z dnia 3 lipca 2018 r. - Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z 2018 r. poz. 1669), została uchylona ustawa z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 87), a wraz z nią również art. 22a tej ustawy. Zgodnie z ust. 1 wskazanego wyżej przepisu: „Koszty zakupu oraz wytworzenia aparatury naukowo--badawczej niestanowiącej dużej lub strategicznej infrastruktury badawczej, zaliczanej do środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2016 r. poz. 1047, z późn. zm.), mogą być wliczane do kosztów realizacji zadań określonych w art. 5 pkt 1-4 i 7-10.”

Ustawa Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce nie zawiera przepisu zawierającego analogiczną regulację. Natomiast zgodnie z art. 411 ust. 2 ww. ustawy: „W uczelni publicznej środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne podlegają amortyzacji na zasadach określonych w odrębnych przepisach, z wyjątkiem budynków i lokali oraz obiektów inżynierii lądowej i wodnej, których wartość podlega odpisom umorzeniowym”. Treść tego przepisu, przy uwzględnieniu postanowień regulaminów

konkursowych dotyczących kosztów kwalifikowalnych, powoduje, że pojawiają się wątpliwości odnośnie do tego, czy w razie zakupu w ramach projektów finansowanych przez Centrum aparatury naukowo-badawczej stanowiącej środki trwałe, w przypadku której zakończenie okresu amortyzacji przypada na czas po zakończeniu trwania projektu, wartość niezamortyzowanej zgodnie z przepisami ustawy o rachunkowości części aparatury powinna podlegać zwrotowi do Centrum.

W ocenie Centrum wątpliwości te nie są uzasadnione, ponieważ zgodnie z art. 20 ust 1 pkt 1) lit a) ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Narodowym Centrum Nauki (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 947 z późn.zm.) do zadań Centrum należy finansowanie badań podstawowych realizowanych w formie projektów badawczych, w tym finansowanie zakupu lub wytworzenia aparatury naukowo-badawczej niezbędnej do realizacji tych projektów. Należy zwrócić uwagę, że przepis ten w sposób jednoznaczny wskazuje, że ze środków przyznanych przez Centrum na realizację projektów możliwe jest finansowanie zakupu aparatury naukowo-badawczej. Jednocześnie przepis ten posługuje się pojęciem finansowania zakupu lub wytworzenia aparatury, nie używając pojęcia kosztów.

W ocenie Centrum wskazuje to jasno, że wydatki na zakup aparatury naukowo-badawczej mogą stanowić koszty kwalifikowalne w projektach niezależnie od sposobu ich rozliczania przez podmioty, tj. niezależnie od tego, czy zgodnie z przepisami ustawy o rachunkowości wydatki na zakup takiej aparatury w ewidencjach podmiotu są ujmowane w kosztach jednorazowo czy poprzez odpisy amortyzacyjne. W związku z powyższym Centrum stoi na stanowisku, że okoliczność, iż zakupiona przez podmiot aparatura naukowo-badawcza jest zaliczana do środków trwałych i zgodnie z art. 411 ust. 2 ustawy o szkolnictwie wyższym i nauce podlega amortyzacji na zasadach określonych w odrębnych przepisach, nie wpływa na fakt, że jej zakup może być w całości finansowany ze środków projektu.

W związku z powyższym Centrum będzie się kierować zasadą, że w przypadku aparatury naukowo badawczej, urządzeń i oprogramowania stanowiących środki trwałe podlegające amortyzacji zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości koszt kwalifikowalny stanowi cena nabycia lub koszt

wytworzenia środków trwałych, w rozumieniu ww. ustawy, obejmujące ogół kosztów poniesionych przez jednostkę do dnia przyjęcia środków trwałych do używania. Koszt ten powinien być wykazany jednorazowo we wniosku i w raporcie składanym do Centrum.

Wyjątkiem od wyżej opisanej zasady są projekty realizowane przez podmioty, dla których finansowanie stanowi pomoc publiczną. Zgodnie z art. 12 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 9 września 2015 r. w sprawie warunków i trybu udzielania pomocy publicznej za pośrednictwem Narodowego Centrum Nauki (Dz.U. z 2015 r. poz. 1381) kosztem kwalifikowalnym są koszty aparatury naukowo-badawczej i sprzętu, w zakresie i przez okres, w jakim są one wykorzystywane do realizacji projektu badawczego. Jeżeli aparatura naukowo-badawcza i sprzęt nie są wykorzystywane do realizacji projektu badawczego przez cały okres ich użytkowania, za koszty kwalifikowalne uznaje się tylko koszty amortyzacji odpowiadające okresowi realizacji projektu badawczego obliczone na podstawie przepisów o rachunkowości. Podmiot wnioskujący o pomoc publiczną musi więc wykazać, czy aparatura naukowo-badawcza będzie wykorzystywana do realizacji projektu badawczego przez cały okres jej ekonomicznej użyteczności. W przeciwnym wypadku kosztem kwalifikowalnym mogą być tylko koszty amortyzacji odpowiadające okresowi realizacji projektu badawczego obliczone na podstawie przepisów o rachunkowości.

Zbigniew Błocki

Dyrektor Narodowego Centrum Nauki